

Maatregelen gewasbescherming peen

Good practices (GP), Best practices (BP), kennisontwikkeling, beperkt toepasbare maatregel

INLEIDING

Dit document bevat gewasbeschermingsmaatregelen die bijdragen aan het verlagen van milieubelasting en/of het stimuleren van geïntegreerde gewasbescherming voor alle plantaardige teelten. De eerste inventarisatie is uitgevoerd in 2004 en deze is in 2007 geactualiseerd. Het zijn maatregelen die effectief en haalbaar zijn voor ondernemers.

Er is onderscheid gemaakt in Good practices en Best practices.

- Good practices (GP): effectieve en haalbare maatregelen die door het merendeel van de ondernemers goed in hun bedrijfsvoering kunnen worden ingepast. Deels gebeurt dit al en deels zal dit door kennisverspreiding verder gestimuleerd moeten worden.
- Best practices (BP): effectieve maatregelen die nog in ontwikkeling zijn en nog enkele belemmeringen (kosten, opbrengstderving, arbeid, risico) kennen. Deze maatregelen worden in de praktijk getoetst op hun haalbaarheid en verder ontwikkeld.

INHOUD

Algemeen

1. GP - Fytosanitaire maatregelen - Snel onderwerken van gewasresten

2. GP - Gebruik Gewis

3. GP - Middelenkeuze o.b.v. indicatoren die milieu-eigenschappen karakteriseren, Blootstellings Risico Index en Milieu Belasting Punten

Aaltjes

4. GP - Keuze van perceel op basis van historie en aaltjescijfers

Onkruid

5. GP - Onkruid 'afbranden' voor opkomst peen

Plagen

6. GP - Signalering wortelvlieg met plakval

7. GP - Middelenkeuze op basis van selectiviteit voor natuurlijke vijanden, Koppert biological systems

Schimmels

8. GP - Kies een Alternaria resistent ras of een weinig vatbaar ras, indien die informatie er is

9. GP - Gematigde bemesting met behulp van een bijmeststelsel

10. GP - Gebruik beslissingsondersteunend systeem voor Alternaria

Colofon

Onder voorbehoud van de wijzigingen die nog vanuit de LTO-cie Peen komen

Algemeen

1. GP - Fytosanitaire maatregelen - Snel onderwerken van gewasresten

Het onderwerken van gewasresten zal mogelijk de infectiedruk van bodemgebonden ziekten in latere peenteelten verminderen. Ook voorkomt het de verdere uitbreiding van zaadonkruiden en eventueel plagen (peenvlieg).

Relevante bronnen

- www.tuinbouw.nl

De bronnen zijn afkomstig uit [Artik+](#).

2. GP - Gebruik Gewis

Gebruik Gewis bij alle bespuitingen. Het gebruik van Gewis kan het middelgebruik beperken omdat het meest optimale spuitmoment gegeven wordt. Hierdoor wordt de effectiviteit van bespuitingen vergroot.

Relevante bronnen

- www.opticrop.nl
- Gewasbescherming Vollegrondsgroenteteelt en Aardbeien 2007. DLV Plant BV. ??

De bronnen zijn afkomstig uit [Artik+](#).

3. GP - Middelenkeuze o.b.v. indicatoren die milieu-eigenschappen karakteriseren, Blootstellingen Risico Index en Milieu Belasting Punten

De indicatoren Blootstellingen Risico Index (BRI) en Milieu Belasting Punten (MBP) zijn operationeel. De BRI is ontwikkeld door PPO, de MBP's zijn van CLM. Beide methoden zijn de afgelopen jaren getest in het bedrijfssystemenonderzoek, op proefboerderijen en in projecten met voorloperbedrijven.

Relevante bronnen

- www.ctgb.nl

De bronnen zijn afkomstig uit [Artik+](#).

Aaltjes

4. GP - Keuze van perceel op basis van historie en aaltjescijfers

Peen is zeer gevoelig voor kwaliteitsbederf door aaltjes. Door monstername en gebruik van historische gegevens kunnen risicopercelen worden gemedend. Dit speelt met vooral op de lichte zavel en zandgronden. Sommige contractgevers stellen monstername al verplicht.

Relevante bronnen

- [Aaltjes in biologische peenteelt : schadedrempel in Zuidoost Nederland te risicomijdend en toe aan herziening \ Ekoland](#)
- [Beheersing Paratrichodorus en Trichodorus spp. en de overdracht van tabaksratelvirus op dekzandgronden: resultaten van drie veldproeven ter bepaling van waardplantstatus van groenbemesters en de schadegevoeligheid van aardappel, suikerbiet en peen](#)
- Klik voor alle bronnen uit Artik+ over Aaltjes en peen [hier](#).

De bronnen zijn afkomstig uit [Artik+](#).

Onkruid

5. GP - Onkruid 'afbranden' voor opkomst peen

Tijdig onkruid afbranden voor opkomst spaart latere bespuitingen of handwerk (in biologische teelt) uit.

Relevante bronnen

- [Chemische aanpak onkruid in peen blijft nodig \ Groenten + fruit](#)
- [Onkruidbranders voor opkomst beste alternatief \ Landbouwmechanisatie](#)
- [Precisiewerk : de mechanische onkruidbestrijding in fijne peen \ Ekoland](#)
- [Uien en peen nog probleem bij onkruidbestrijding \ Biologische akkerbouw : centrale zoeklei](#)
- Klik voor alle bronnen uit Artik+ over Onkruid en peen [hier](#).

De bronnen zijn afkomstig uit [Artik+](#).

Plagen

6. GP - Signalering wortelvlieg met plakval

Met plakvallen is de aanwezigheid van wortelvlieg vast te stellen. Dit wordt bijvoorbeeld van belang zodra de werkingstermijn van de zaadcoating is afgelopen. Door minder toegelaten middelen is een aanvullende bestrijding beperkt mogelijk. Dimethoaatbehandeling tegen luis heeft een nevenwerking tegen de vlieg van wortelvlieg. Dit middel heeft een toelating tot juni 2009.

Relevante bronnen

- [Geleide bestrijding in erwt en wortelen: resultaten teeltseizoen 2001 en 2002 : thema: Gewasbescherming vollegrond \ Proeftuin](#)

[nieuws](#)

- [Weinig wortelvliegen in 2005 : thema: biologische en geïntegreerde teelt \ Proeftuin nieuws](#)
- [Ervaringen en perspectieven van zaadcoating met pesticiden \ Gewasbescherming](#)
- Klik voor alle bronnen uit Artik+ over Plagen en peen [hier](#).

De bronnen zijn afkomstig uit [Artik+](#).

7. GP - Middelkeuze op basis van selectiviteit voor natuurlijke vijanden, Koppert biological systems

De kennis is aanwezig en te benaderen via de website van Koppert, www.koppert.nl. Middelkeuze op basis van . selectiviteit voor natuurlijke vijanden is een nieuw aandachtspunt in het onderzoek wat nog niet is opgenomen in de geïntegreerde gewasbeschermingsstrategie.

Relevante bronnen

- www.koppert.nl
- Klik voor alle bronnen uit Artik+ over Plagen en peen [hier](#).

De bronnen zijn afkomstig uit [Artik+](#).

Schimmels

8. GP - Kies een Alternaria resistent ras of een weinig vatbaar ras, indien die informatie er is

De keuze van een Alternaria resistent ras of weinig vatbaar ras beperkt de inzet van fungiciden. Vooral van de nieuwe rassen is de informatie over de vatbaarheid van de rassen nog beperkt omdat Alternaria niet elk jaar en op elk perceel sterk naar voren treedt. Beproeving op kleine schaal op eigen bedrijf is, ook voor het verkrijgen van praktijkinformatie over de Alternaria-gevoeligheid, aan te bevelen.

Relevante bronnen

- [Vermindering van gewasbeschermingsmiddelen ter bestrijding van bladplekkenziekten \[thema\] \ Proeftuin nieuws](#)
- [Zwarte vlekkenziekte in koud bewaarde peen onder controle krijgen](#)
- [Zwarte vlekken in bewaarde peen : op zoek naar maatregelen ter voorkoming van dit probleem \ Ekoland](#)
- [Wortelen industrie teelt : bacterie - aantasting steekt de kop op \ Proeftuin nieuws](#)
- [Möhrensornten anfällig für Laubkrankheiten? : Hohe Unterschiede in der Anfälligkeit für Echten Mehltau und Alternaria \ Gemüse](#)
- Klik voor alle bronnen uit Artik+ over Ziekten en peen [hier](#).

De bronnen zijn afkomstig uit [Artik+](#).

9. GP - Gematigde bemesting met behulp van een bijmeststelsel

Gematigde bemesting beperkt de ontwikkeling van schimmelziekten (meeldauw en alternaria). De stikstofbehoefte van peen is relatief beperkt met 80-100 kg/ha. Door stikstofbemesting vóór zaai en kennis over stikstofleverend vermogen van het perceel kan een inschatting gemaakt worden of een basisbemesting nodig is. Zonodig kan in een later stadium bijbemest worden.

Relevante bronnen

- [Ziektebestrijding bij wortelen: een noodzaak? \[thema: industriegroenten\] \ Proeftuin nieuws](#)
- Klik voor alle bronnen uit Artik+ over Ziekten en peen [hier](#).

De bronnen zijn afkomstig uit [Artik+](#).

10. GP - Gebruik beslissingsondersteunend systeem voor Alternaria

Voor Alternaria dauci zijn er Beslissings Ondersteunende Systemen (BOS) waarmee het juiste tijdstip van fungicidebespuiting beter bepaald wordt. Dit vergroot het effect van de bespuiting vergroot.

Relevante bronnen

- www.dacom.nl
- Klik voor alle bronnen uit Artik+ over Ziekten en peen [hier](#).

De bronnen zijn afkomstig uit [Artik+](#).

COLOFON

Dit document is opgesteld door Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, Sector Akkerbouw, Vollegrondsgroente en Groene Ruimte, Lelystad

De relevante bronnen zijn afkomstig van Bibliotheek Wageningen UR

Laatste wijziging: **16 juni 2008**

Wilt u reageren?

Voor reacties op de inhoud mail naar remco.schreuder@wur.nl

Voor reacties op de links mail naar: gkn.library@wur.nl

 Wageningen Digital Library, 16 juni 2008